

prima instanță: (Curtea de Apel Chișinău) M. Moraru

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Iuliana Oprea, Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală ”Rovenco Iulia”, în pricina civilă intentată la cererea introductivă a creditorului Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul Întreprinderea Individuală ”Rovenco Iulia”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016, prin care s-a constatat insolvența debitorului Întreprinderea Individuală ”Rovenco Iulia” și s-a inițiat procedura simplificată a falimentului,

c o n s t a ț ă:

La 04 mai 2016 Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de Întreprinderea Individuală ”Rovenco Iulia”.

În motivarea cererii introductive Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă a invocat incapacitatea de plată a debitorului.

Susține că debitorul are restanțe la bugetul public național în sumă de 44393,85 lei, datorie în mărime de 500 lei pentru amenajarea teritoriului, majorarea de întârziere pentru taxa pentru amenajarea teritoriului în mărime de 177,44 lei, contribuții individuale de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori pentru persoane asigurate în mărime de 21825,23 lei și majorarea de întârziere calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori pentru persoanele asigurate în mărime de 21891,18 lei.

Menționează că, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă a aplicat toate modalitățile și măsurile de executare silită conform Codului fiscal.

Indică că din motivul neachitării de către Întreprinderea Individuală ”Rovenco Iulia” a datoriei acumulate în conformitate cu prevederile art.16 Legea insolvenței a notificat debitorul că, în cazul neachitării datoriei creditorul va solicita intentarea procesului de insolvență.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2016 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul

Ștefan Vodă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de Întreprinderea Individuală "Rovenco Iulia", iar în vederea asigurării prompte a pricinii și pentru a preveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de până la intentarea procedurii de insolvabilitate.

S-a instituit perioada de observație, s-au aplicat măsuri de asigurare în conformitate cu prevederile Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012 și s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu Guțu Sergiu, deținătorul autorizației de administrator nr.110 din 14 ianuarie 2015.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016 s-a admis cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă.

S-a intentat procedura de faliment simplificat față de debitorul Întreprinderea Individuală "Rovenco Iulia".

S-a investit în calitate de lichidator al Întreprinderii Individuale "Rovenco Iulia", Guțu Sergiu, deținătorul autorizației de administrator nr.110 din 14 ianuarie 2015.

S-a înlăturat administrația Întreprinderii Individuale "Rovenco Iulia", de la gestionarea patrimoniului debitorului și s-a obligat debitorul Întreprinderea Individuală "Rovenco Iulia", să transmită lichidatorului în cel mult cinci zile lucrătoare gestiunea patrimoniului împreună cu documentele de constituire a întreprinderii, cu certificatul înregistrării de stat al întreprinderii, cu registrele întreprinderii, cu avizele, actele auditorului și ale organelor administrării fiscale, ștampila și documentele contabile ale debitorului.

S-a obligat lichidatorul Guțu Sergiu să notifice creditorii Întreprinderii Individuale "Rovenco Iulia", despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor în termen de 45 zile de la data intrării debitorului Întreprinderea Individuală "Rovenco Iulia", în procedură simplificată a falimentului.

- Să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial.
- Să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvabilitate, nu mai târziu de 08 iulie 2016, tabelul definitiv al creanțelor.

S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 11 iulie 2016, ora 14³⁰ în incinta Curții de Apel Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73, etajul 2, sala 2.

La 13 februarie 2017, Întreprinderea Individuală "Rovenco Iulia" a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea hotărârii recurate și emiterea unei noi decizii de respingere a cererii privind constatarea insolvenței Întreprinderii Individuale "Rovenco Iulia",

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, instanța de judecată nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Sustine că, prin emiterea hotărârii instanței de insolvabilitate, Întreprinderii Individuale "Rovenco Iulia", i a fost încălcat dreptul fundamental la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Menționează recurentul că instanța de insolvabilitate nu a înștiințat Întreprinderea Individuală "Rovenco Iulia" în modul stabilit de lege despre

depunerea și examinarea cererii introductive depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă. Întreprinderea Individuală ”Rovenco Iulia”, nu a primit nici o citație din partea instanței.

Pe fond recurentul consideră că cererea înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat este neargumentată, incertă și inexigibilă, iar Inspectoratul Fiscal de Stat urma să înainteze o acțiune în instanța de drept comun și nici de cum să se adreseze în instanța de insolvență.

Invocă că deoarece examinarea cauzei a avut loc în lipsa debitorului, aceasta nu a avut posibilitatea de a prezenta probe în vederea susținerii poziției sale, iar datoriile pretinse nu sunt certe, lichidatorul nu a verificat temeinicia pretinselor datorii și a activat în dezavantajul întreprinderii.

Relatează că bunurile deținute în proprietate de debitor, ar putea acoperi eventualele datorii, fără a fi necesară intentarea procedurii de insolvență.

Creditorul a încălcat prevederile art.19 alin.1) din Legea Insolvenței și nu l-a notificat în prealabil. Susține fondatorul întreprinderii că nu a primit nici o notificare privind intenția Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă de a înainta cerere introductivă privind declararea insolvenței și intentării procedurii de insolvență față de Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia”.

În opinia recurentului instanța de insolvență eronat a ajuns la concluzia că debitorul este în incapacitate de plată.

Indică recurentul că, despre emiterea hotărârii instanței de insolvență aflat la 07 februarie 2017, iar termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat din această dată.

În conformitate cu art.444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul consideră că recursul necesită să fie respins ca fiind depus cu omiterea termenului stabilit de lege din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Art.8 alin.(1) al Legii insolvenței, nr.149 din 29 iunie 2012, statuează că, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele pricinii se reține că, instanța de insolvență prin hotărârea din 06 iunie 2016, a constatat insolvența Întreprinderii Individuale „Rovenco Iulia” și a inițiat procedura simplificată a falimentului, nefiind de acord cu soluția la 13 februarie 2017 Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia” a contestat cu recurs hotărârea.

Colegiul analizând situația de fapt în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art.8 al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, potrivit căroră, hotărârile și încheierile instanței de insolvență

pot fi atacate cu recurs *în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.*

Conform art.7 alin.(1) dispozitivul hotărârilor și al încheierilor instanței de insolvabilitate urmează să fie publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Cheltuielile de publicare se raportează la cheltuielile de judecată

În contextul dat, instanța de recurs menționează că dispozitivul hotărârii instanței de insolvabilitate din 06 iunie 2016 a fost publicat în Monitorul Oficial, la 17 iunie 2016 (f.d.136), conform prevederile art.7 alin.(1) al Legii Insolvabilității.

Așadar, argumentul recurentului precum că nu este abonat la această revistă și nu a avut cum să cunoască despre publicarea hotărârii, instanța îl respinge ca neîntemeiat deoarece normele legale prevăd imperativ că hotărârea poate fi contestată în termen de 15 zile din data pronunțării și nu din data când recurentul a luat cunoștință cu actul judecătoresc.

Recurentul prin lege a fost obligat să respecte termenul legal de contestare a hotărârii.

Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanța de judecată, dacă prezintă probele care dovedesc imposibilitatea depunerii apelului conform art. 116 alin.(1), (3) Codul de procedură civilă.

Colegiul reține că termenul de atac al hotărârii contestate începe să curgă din data publicării hotărârii în Monitorul Oficial *și se sfârșește la 04 iulie 2016 aceasta fiind ultima zi în care recurentul avea posibilitatea declarării recursului.*

Însă recurentul depune recurs numai la 13 februarie 2017, cu încălcarea termenului legal de contestare a hotărârii.

Colegiul reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după expirarea cărora valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Mai mult decât atât, Colegiul menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință față de drepturile procedurale conferite de legislator.

Astfel, referitor la alegațiile recurentului precum că nu a fost înștiințat despre faptul pornirii procedurii de insolvabilitate, nu pot fi reținute ca întemeiate din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.67 alin.(1) și (3) Codul civil, persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire. ***Adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu.*** Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență.

La caz, persoana juridică Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia” își are sediul pe adresa, r-nul Ștefan Vodă, localitatea Slobozia str. Marx Karl.

Din materialele dosarului, Colegiul reține, că atât instanța de insolvabilitate cât creditorul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ștefan Vodă și lichidatorul întreprinderii au expediat debitorului toate înștiințările la adresa care persoana juridică a indicat-o în actele de constituire.

De asemenea, potrivit art. 100 alin.1) Codul de procedură civilă cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și

persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Astfel, cu certitudine se denotă faptul că instanța de insolvabilitate a respectat prevederile legale și a expediat prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire și a comunicat debitorului toate actele de procedură, inclusiv și hotărârea din 06 iunie 2016, așadar lipsa de diligență a acesteia nu justifică repunerea în termenul de recurs.

Drept urmare, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor *restricții legitime*, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51 -52).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele *Van Harn vs. Germania*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Prin hotărârea din 03 aprilie 2008 în cauza *Ponomaryov* contra Ucrainei Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că instanțele urmează să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii de atac, însă ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. A statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

Astfel, instanța de recurs conchide că recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia” la 13 februarie 2017, este depus în afara termenului legal.

Recurentul Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia” a solicitat repunerea în termenul de atac indicând ca temei faptul că a făcut cunoștință tardiv cu hotărârea contestată.

Potrivit art.30 alin.(1) al Legii insolvabilității măsurile de pregătire preliminară a examinării cauzei privind insolvabilitatea debitorului le ia instanța de insolvabilitate în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Respectiv, conform prevederilor art.116 Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

În speță, recurentul nu a prezentat careva probe în vederea motivării omiterii termenului, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul menționează că argumentul invocat de recurent nu poate servi drept temei pentru repunerea în termen a recursului.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge cererea recurentului Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia” de a repune în termen cererea de recurs, ca fiind neîntemeiată.

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia” împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016, prin care s-a constatat insolvența debitorului Întreprinderea Individuală „Rovenco Iulia” fiind inițiată procedura simplificată a falimentului, ca fiind depus tardiv.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Iuliana Oprea

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Dumitru Mardari